

اقامت تحت مراقبت الکترونیکے زندانیان

نویسنده: مونا منصوریه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اقامت تحت مراقبت الکترونیکی زندانیان

تالیف:

مونا منصوریه

انتشارات موجک

سرشناسه: منصوریه، مونا، ۱۳۶۵ -

عنوان و نام پدیدآور: اقامت تحت مراقبت الکترونیکی زندانیان / تالیف مونا منصوریه.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات موجک، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۱۱۱ص.: جدول، نمودار.

شابک: ۱-۴۸-۸۷۹۹-۶۰۰-۹۷۸-۲۰۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: مجازات‌های جایگزین زندان

موضوع: Alternatives to imprisonment

موضوع: مجازات‌های جایگزین زندان -- ایران

موضوع: Alternatives to imprisonment -- Iran

موضوع: تعلیق مراقبتی

موضوع: Probation

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ ۷ الف ۸ م / ۵ / ۹۲۷۶ HV

رده بندی دیویی: ۳۶۴/۶۸

شماره کتابشناسی ملی: ۴۷۴۱۲۷۲

انتشارات موجک

تلگرام: ۰۹۰۱۷۶۷۲۵۰۲ کانال: telegram.me/mojak1

تلفن مرکز پخش: ۰۲۶۳۲۴۰۳۵۱۶ - ۰۲۶۳۲۴۰۳۵۱۳ - ۰۲۱۶۶۱۲۷۵۹۳

ایمیل: mojakpublication@yahoo.com

سایت: www.mojak.ir

عنوان: اقامت تحت مراقبت الکترونیکی زندانیان

تالیف: مونا منصوریه

طراح جلد: سیده زهرا روشنایی

مشخصات ظاهری: ۱۱۱ صفحه، قطع وزیری

چاپ اول: بهار ۱۳۹۶، تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۲۰۰۰۰۰ ریال، شابک: ۱-۴۸-۸۷۹۹-۶۰۰-۹۷۸

حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱.....	پیشگفتار
۳.....	مقدمه
۹.....	فصل اول: مفهوم نظارت الکترونیکی و کاربردهای آن
۹.....	۱-۱ پیش درآمد
۹.....	۲-۱ مفهوم نظارت الکترونیکی
۱۱.....	۳-۱ پیشینه‌هایی در زمینه اقامت تحت مراقبت الکترونیکی زندانیان
۱۴.....	۴-۱ پیشینه کاربرد نظارت الکترونیکی در نظام‌های حقوقی
۱۵.....	۱-۴-۱ پیشینه بحث در نظام حقوقی کامن‌لاو
۱۵.....	۲-۴-۱ پیشینه بحث در نظام حقوقی رومی-ژرمنی
۱۶.....	۵-۱ جایگاه بحث در عرصه علوم جنایی
۱۷.....	۶-۱ علوم جنایی حقوقی
۱۸.....	۱-۶-۱ بند اول: حقوق کیفری عمومی
۱۸.....	۲-۶-۱ بند دوم: حقوق کیفری اختصاصی
۲۰.....	۳-۶-۱ بند سوم: حقوق زندان‌ها
۲۲.....	۷-۱ علوم جنایی تجربی
۲۲.....	۱-۷-۱ بند اول: جرم‌شناسی
۲۳.....	۲-۷-۱ بند دوم: کیفرشناسی

۲۳..... ۳-۷-۱ بند سوم: جامعه‌شناسی کیفی

فصل دوم: جلوه‌ها، مراحل، اهداف و مزایای نظارت الکترونیکی

۲۵..... ۱-۲ پیش درآمد

۲۵..... ۲-۲ جلوه‌های نظارت الکترونیکی

۲۶..... ۱-۲-۲ حبس خانگی

۲۷..... ۲-۲-۲ تعلیق مراقبتی فشرده

۳۱..... ۳-۲-۲ کنترل اشخاص در انتظار محاکمه

۳۲..... ۳-۲ اهداف و مزایای نظارت الکترونیکی

۳۳..... ۱-۳-۲ دیدگاه و ادله موافقان

۳۵..... ۲-۳-۲ دیدگاه و ادله مخالفان

۳۵..... ۱-۲-۳-۲ دیدگاه فقهی

۳۶..... ۲-۲-۳-۲ دیدگاه حقوقی

فصل سوم: ساز و کارهای نظارت الکترونیکی

۳۹..... ۱-۳ پیش درآمد

۴۰..... ۲-۳ فناوری کنترل و مراقبت ثابت

۴۰..... ۱-۲-۳ سامانه‌های تماس برنامه‌ای

۴۲..... ۲-۲-۳ سامانه‌های سیگنال مداوم

۴۳..... ۳-۲-۳ دستگاه‌های کنترل گروهی

۴۴..... ۳-۳ فناوری کنترل متحرک

۴۴..... ۱-۳-۳ دستگاه‌های کنترل صحنه‌ای

۴۵..... ۲-۳-۳ سامانه‌های ردیابی موقعیت

۴۸..... ۴-۳ فناوری نظارت الکترونیکی در خصوص بزهکاران الکلی

۴۹..... ۱-۴-۳ سنجش الکل خون از راه دور

- ۲-۴-۳ دستگاه‌های قفل کن احتراق ۵۱
- ۵-۳ سامانه گزارش‌گیری خودکار ۵۳
- ۱-۵-۳ سامانه گزارش‌گیری با استفاده از تلفن ۵۴
- ۲-۵-۳ سامانه گزارش‌گیری با استفاده از رایانه ۵۵
- ۶-۳ سامانه توجه و هشدار به قربانیان ۵۷

فصل چهارم: شرایط و مراحل اجرای نظارت الکترونیکی ۶۱

- ۱-۴ پیش‌درآمد ۶۱
- ۲-۴ شرایط اجرای نظارت الکترونیکی ۶۲
- ۳-۴ مراحل اجرای نظارت الکترونیکی ۶۵
- ۱-۳-۴ نظارت الکترونیکی پیش از مرحله دادرسی ۶۶
- ۲-۳-۴ نظارت الکترونیکی در مرحله دادرسی و اجرای حکم ۷۱

فصل پنجم: بررسی نظام جایگزین حبس و مراقبت الکترونیک و آیین‌نامه آن در

نظام کیفری ایران ۷۳

- ۱-۵ پیش‌درآمد ۷۳
- ۲-۵ مجازات‌های جایگزین حبس در اسناد بین‌المللی ۷۴
- ۳-۵ معایب و ضرورت مجازات‌های جایگزین ۷۵
- ۱-۳-۵ مضرات حبس، فواید آزادی ۷۷
- ۴-۵ راه‌های جایگزین مجازات زندان ۷۸
- ۱-۴-۵ اخطار کردن ۸۰
- ۲-۴-۵ جریمه ۸۱
- ۳-۴-۵ حکم تأخیری ۸۱
- ۴-۴-۵ جبران حقوق بزه دیده ۸۱
- ۵-۵ حبس و مجازات‌های جایگزین در ایران ۸۲

- ۸۲..... ۱-۵-۵ آزادی مشروط
- ۸۲..... ۲-۵-۵ تعلیق مجازات
- ۸۳..... ۱-۲-۵-۵ تعلیق ساده اجرای مجازات
- ۸۵..... ۲-۲-۵-۵ تعلیق توأم با مراقبت
- ۸۶..... ۳-۵-۵ تبدیل مجازات حبس
- ۹۳..... ۶-۵-۵ حبس و جایگزین آن در فقه و اسلام
- ۷-۵ جایگزین‌های جرح و تعدیل کننده در نحوه اجرای مجازات حبس در کشورهای مختلف
- ۹۵.....
- ۹۶..... ۸-۵ ویژگی‌های جایگزین حبس
- ۹۶..... ۱-۸-۵ جامع و مشارکتی بودن
- ۹۷..... ۲-۸-۵ دو سویه و توافقی بودن
- ۹۸..... ۳-۸-۵ قابل بازگشت بودن
- ۹۸..... ۴-۸-۵ قابل تعلیق، تبدیل، تخفیف
- ۹۹..... ۵-۸-۵ عدم طرد مجرم از اجتماع

۱۰۱ فصل ششم: نتیجه‌گیری و پیشنهادها

- ۱۰۱ ۱-۶ نتیجه‌گیری
- ۱۰۴ ۲-۶ پیشنهادها
- ۱۰۴ ۱-۲-۶ پیشنهادهای نظری
- ۱۰۴ ۲-۲-۶ پیشنهادهای کاربردی

۱۰۷ منابع

- ۱۰۷ منابع فارسی
- ۱۰۷ کتب
- ۱۰۸ مقالات

قوانين ۱۱۰

منابع انگلیسی ۱۱۰

پیشگفتار

در طول تاریخ مجازات‌های بسیار گوناگونی برای افرادی که از دستورات دینی یا حکومتی تخطی می‌کردند در نظر گرفته شده است که زندان جزء ابتدایی‌ترین و قدیمی‌ترین نوع این مجازات‌ها بوده است. با گذشت زمان و اجرای مجازات زندان حاکمین، جرم‌شناسان و حقوق‌دانان دریافتند که این نوع از مجازات جدای از اهدافی که برای این نوع از مجازات در نظر گرفته شده است دارای معایب گوناگونی نیز می‌باشد. چه در مبنای ایجاد آن که با بزرگ و مدرن شدن زندان‌ها به نوعی این مبنای ایجاد که نوعی ارباب‌آوری بود از بین رفت و حتی به جایی امن برای زندگی بعضی از مجرمان تبدیل شد؛ چه در اجرای آن که معمولاً علاوه بر تحمیل هزینه سنگین ایجاد، ساخت و نگهداری زندان و تامین مایحتاج اولیه زندانیان، کم‌کم با رشد سریع تعداد زندانیان موجب کمبود فضای کافی برای نگهداری از مجرمان گردید و چه در هدف غایی آن که همانا اصلاح‌پذیری مجرم بود که نه تنها این مهم در بسیاری از مواقع محقق نشد بلکه زندان به مدرسه‌ای عالی برای یادگیری و آموزش انواع روش‌های حرفه‌ای‌تر و کم‌خطرتر برای ارتکاب جرم تبدیل شد. بر همین اساس جرم‌شناسان و حقوق‌دانان برای جلوگیری از این مضرات پیشنهادها و نظریه‌های مختلفی ارائه کردند که تحت عنوان مجازات‌های جایگزین زندان مطرح شدند. کنترل الکتریکی مجرمان از همین جایگاه نشأت گرفته است.

مفهوم کنترل الکترونیکی مجرمان، نخستین بار توسط دکتر روبرن شوارتزگیل^۱ در دهه ۶۰ میلادی بر سر زبان‌ها قرار گرفت. پس از آن حدود ۲۰ سال طول کشید تا مفهوم مزبور در مقام عمل، نمایان گردد. نظارت الکترونیکی این امکان را می‌دهد تا چنانچه فردی ملزم به حضور در مکانی خاص و ساعتی خاص شده باشد مأموران ذیربط بتوانند سرعت تمرد و یا اطاعت از دستور قانونی مزبور را

^۱ Dr.Robert Schwitzgebel

تشخیص دهند. همچنین این نوع نظارت می‌تواند نسبت به شماری از متخلفین، گروه‌ها و موقعیت‌های خاص مورد استفاده قرار گیرد. برای مثال می‌توان از سامانه مزبور جهت کنترل متهمینی که هنوز به اتهام آن‌ها رسیدگی به عمل نیامده است و یا سایر کسانی که در آزادی مشروط و یا دوره تعلیق مجازات قرار دارند، استفاده نمود.

زمانی که برای نخستین بار، سامانه نظارت الکترونیکی مورد استفاده قرار گرفت این نگرانی وجود داشت که شاید سامانه مزبور منجر به نقض حقوق اساسی مجرمان گردد. به عنوان مثال نظارت الکترونیکی می‌تواند ناقض برابری و حق بهره‌مندی از حقوق خصوصی گردد. به این شبهه این‌گونه پاسخ داده شد که مسلماً فرد مجرم از حقوق برابر با سایر شهروندان برخوردار نمی‌باشد و اتصاف فرد به جرم، برخی محدودیت‌ها و سلب برخی حقوق را به دنبال خواهد داشت.

از آنجایی که این مفهوم و این نوع از مجازات به نسبت دیگر انواع مجازات سابقه کمتری دارد و هنوز هم از نظر علم حقوق، جرم‌شناسی، حقوق بشر و ... می‌تواند مورد تحلیل و بررسی‌های فراوانی قرار گیرد و از آنجایی که در ایران هم جز جدیدترین موضوعاتی است که در قانون مجازات اسلامی مطرح شده است بر آن شدیم تا در پرتو مطالعات تطبیقی و با توجه به آموزه‌های جرم‌شناختی نقش اقامت تحت مراقبت الکترونیکی زندانیان و جایگاه آن در سیاست کیفری ایران مورد بررسی قرار گیرد.

مونا منصوریه

بهار ۱۳۹۶

از آن جایی که مفهوم اقامت تحت مراقبت الکترونیکی زندانیان و این نوع از مجازات به نسبت دیگر انواع مجازات سابقه کمتری دارد و هنوز هم از نظر علم حقوق، جرم‌شناسی، حقوق بشر و ... می‌تواند مورد تحلیل و بررسی‌های فراوانی قرار گیرد و از آن جایی که در ایران هم جز جدیدترین موضوعاتی است که در قانون مجازات اسلامی مطرح شده است بر آن شدیم تا در پرتو مطالعات تطبیقی و با توجه به آموزه‌های جرم‌شناختی نقش اقامت تحت مراقبت الکترونیکی زندانیان و جایگاه آن در سیاست کیفری ایران مورد بررسی قرار گیرد.

ISBN: 978-600-8799-48-1

انتشارات موجک